

ΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησε Ημερίδα την Δευτέρα 2 Ιουλίου 2018 με θέμα:

Πρώτη Αποτίμηση
της υπογραφείσης Συμφωνίας Ελλάδος – ΠΓΔΜ.

Ομιλητές :

A. Πρόλογος.

Από τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών κ. Βασίλειο Ν. Πάππα, Δρ Ιστορίας-Δικηγόρου-τ. Βουλευτή.

Αγαπητοί Εταίροι, φίλες και φίλοι Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιεί σήμερα ειδική Ημερίδα με σκοπό την πρώτη αποτίμηση μιας –εκ των προτέρων θα πω– κακής Συμφωνίας ανάμεσα στη χώρα μας και στα Σκόπια. Σε λίγο, οι τρεις ξεχωριστοί καλεσμένοι μας θα εκθέσουν ενώπιόν σας τις απόψεις τους για το περιεχόμενο της Συμφωνίας. Επιτρέψτε μου όμως, πριν δώσω τον λόγο στους ειδικούς επιστήμονες της Ημερίδας να προχωρήσω σε ορισμένες προσωπικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις. Η υπογραφή Συμφωνία προκάλεσε απόλυτα δικαιολογημένες αντιδράσεις μεταξύ των συμπολιτών μας. Μετά από δεκαετίες διαφιλονικιών και διενέξεων ανάμεσα στις δύο χώρες, αλληπάλληλες διεργασίες και διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΟΗΕ, η Ελλάδα δια της Συμφωνίας αυτής αναγνωρίζει το γειτονικό κράτος με την ονομασία Βόρεια Μακεδονία για όλες τις χρήσεις. Υπάρχουν βέβαια και άλλα σημαντικά ζητήματα που για πρώτη φορά εμφανίζονται στο σκεπτικό της ελληνικής διπλωματίας. Θα αποφύγω όμως, για την οικονομία του

χρόνου, να τα παραθέσω. Άλλωστε, είμαι βέβαιος ότι θα τα συμπεριλάβουν στις εισηγήσεις τους οι εκλεκτοί καθηγητές. Στον πυρήνα της ελληνικής επιχειρηματολογίας, όλα τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξε η αποφυγή της χρήσης του όρου Μακεδονία από την ονομασία του νέου κράτους, αφού σωστά κρίθηκε ότι ο Μακεδονισμός αποτελεί το όχημα του αλυτρωτισμού των Σκοπίων που επιτρέπει την ανιστόρητη λεηλασία του ιστορικού και πολιτισμικού παρελθόντος της Ελληνικής Μακεδονίας. Αυτός ο πυρήνας της επιχειρηματολογίας είναι η βάση του δικού μας προβληματισμού μέχρι σήμερα. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι οι παραπάνω εξελίξεις είναι αναμφίβολα αρνητικές. Αποτυπώνονται ήδη σε δύο σχετικά Ψηφίσματα που εξέδωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, μέσα σε 20 μόλις ημέρες, καθώς και στις εκτιμήσεις της ειδικής επιστημονικής Επιτροπής που ορίσθηκε γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο.

Στη συνέχεια δε, οι εκτιμήσεις αυτές τέθηκαν υπ' όψιν του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τις οποίες και ενέκρινε ομόφωνα. Αγαπητοί Εταίροι, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, Είναι γνωστό σε όλους σας ότι η βασικότερη καταστατική αρχή της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών αποτελεί η επιστημονική υπεράσπιση της ελληνικότητας της Μακεδονίας, καθώς και η ανάδειξη και η διάχυση της μακραίωνης πολιτισμικής κληρονομιάς της.

Στο πλαίσιο αυτό, ήδη από την ίδρυσή της η Εταιρεία μας πρωτοπορεί επιστημονικά με τις ποικίλες εκδόσεις και παρεμβάσεις της, τις αναλύσεις και τις εισηγήσεις της που υπερασπίζονται –και θα υπερασπίζονται εσαεί– την ελληνικότητα της Μακεδονίας μας.

Κατά τη γνώμη μου, αυτός πρέπει να είναι ο οδηγός μας, τόσο για το άμεσο όσο και για το απώτερο μέλλον: **Η υπεράσπιση της Μακεδονίας μας**. Η επεξεργασία δηλαδή μιας στρατηγικής, αυστηρά επιστημονικής, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι κανείς δεν θα αλλοιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας μας. Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Μ.Σ. επεξεργάζεται ήδη προτάσεις για δράσεις το προσεχές διάστημα.

Θυμίζω, ότι, σύμφωνα με τις διμερείς προβλέψεις, η υπογραφή Συμφωνία θα τεθεί στη διάρκεια του φθινοπώρου προς έγκριση μέσω δημοψηφίσματος στα Σκόπια. Θα ακολουθήσει κύρωσή της από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και πραγματοποίηση συνταγματικών αλλαγών στη γείτονα χώρα. Ακολούθως, η Συμφωνία θα έρθει

προς κύρωση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Εδώ θα δοθεί –εάν χρειασθεί– ο υπέρ πάντων Αγών.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρακολουθεί –και θα συνεχίσει– σε καθημερινή βάση να παρακολουθεί τις εξελίξεις:

➤ **Μια από τις πρώτες αντιδράσεις** της θα είναι η επίδοση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κειμένου με τη διαφωνία μας και τις αντιρρήσεις μας για τη Συμφωνία, όπως προέκυψαν από την πρώτη αποτίμησή της αλλά και με βάση τη σημερινή αναγνώρισή της από τους ειδικούς.

➤ **Ως δεύτερο βήμα**, η Εταιρεία μας σκοπεύει να πραγματοποιήσει σειρά διαλέξεων με προσωπικότητες από τον ελλαδικό χώρο –γνώστες του αντικειμένου εις βάθος– στις οποίες θα αναλυθούν οι επερχόμενοι κίνδυνοι που ελλοχεύουν, αν τελικά η Βουλή των Ελλήνων επικυρώσει τη Συμφωνία.

➤ **Σε τρίτο στάδιο**, η Ε.Μ.Σ. θα οργανώσει Ημερίδες, στις οποίες ειδικοί, επιφανείς από τον χώρο της Οικονομίας, του Δικαίου, του Εμπορίου, της Παιδείας και των Διεθνών Σχέσεων, θα αναλύσουν τα διάφορα προβλήματα που θα προκύψουν για την Ελλάδα, όπως λ.χ. τα σχολικά βιβλία, το ακανθώδες ζήτημα των εμπορικών ονομασιών και επωνυμιών και της χρήσης τους κ.ά., αν κυρωθεί η Συμφωνία.

➤ **Σε ένα τέταρτο στάδιο** η Ε.Μ.Σ. σκοπεύει να διαθέσει σε ψηφιακή μορφή και σε ελεύθερη πρόσβαση την εμβληματική έκδοσή της "Ιστορία της Μακεδονίας για παιδιά" για τη Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση. Επιπλέον, εξετάζεται η μετάφρασή της στην αγγλική γλώσσα.

➤ **Τέλος, σε ένα πέμπτο στάδιο** στοχεύουμε να διαφωτίσουμε την ελληνική και τη Διεθνή Κοινή Γνώμη, μέσω της ιστοσελίδας μας, με κείμενα γνώμης από έγκριτους επιστήμονες για τις παγίδες της συγκεκριμένης Συμφωνίας.

Αγαπητοί Εταίροι, κλείνοντας τον σύντομο Πρόλογό μου θέλω επιγραμματικά να τονίσω ότι: **Εμείς οι Μακεδόνες, πιστοί στα οράματα των προγόνων μας θα συνεχίσουμε τον ιερό μας Αγώνα παρόντες και άγρυπνοι. Όταν λέμε Μακεδονία, εννοούμε Ελλάδα!**

1η Περίληψη Εισήγησης στην Ημερίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Από τον Νίκο Βασιλειάδη, Επίκουρο Καθηγητή Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Τμήματος ΔΕΣ Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Μία συμφωνία για να είναι λυσιτελής πρέπει να είναι μία σχέση αμφοτεροβαρής, δηλαδή θα πρέπει να προκύπτουν οφέλη και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Αναφύεται λοιπόν το ερώτημα: τι αποκερδαινει κάθε πλευρά; Σύμφωνα πάντα με το κείμενο της συμφωνίας έχουν γίνει αμοιβαίως αποδεκτά και συμφωνήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα (σταχυολογικά τα πιο κρίσιμα ζητήματα):

Η Ελλάδα αναγνωρίζει κράτος με το όνομα "Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας" («Βόρεια Μακεδονία»), ιθαγένεια Μακεδονική - πολίτης της "Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας" όπως αυτή θα εγγράφεται σε όλα τα ταξιδιωτικά έγγραφα.

Αναγνωρίζει, επίσης, «Μακεδονική Γλώσσα», η οποία όμως ανήκει στην ομάδα των νότιων σλαβικών γλωσσών.

Επίσης, τα δύο μέρη σημειώνουν ότι η επίσημη γλώσσα και τα άλλα χαρακτηριστικά της ΠΓΔΜ δεν έχουν σχέση με τον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό, την ιστορία, την κουλτούρα και την κληρονομιά της βόρειας περιοχής της Ελλάδας. (το σημείο αυτό εμφανίζεται ως όφελος της Ελλάδας).

Εμφιλοχωρεί ζήτημα με το όνομα και ορολογίες στις εμπορικές ονομασίες (commercial names), τα εμπορικά σήματα και τις επωνυμίες (trademarks and brand names).

Ιδιαίτερη σημασία έχει το άρθρο 7 της συμφωνίας, το οποίο αναφέρει:

Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η εκατέρωθεν αντίληψή τους ως προς τους όρους «Μακεδονία» και «Μακεδόνας» αναφέρεται σε διαφορετικό ιστορικό πλαίσιο και ιστορική κληρονομιά. (δημιουργική ασάφεια ως προς το πώς αντιλαμβάνεται εις έκαστος αυτό το πλαίσιο).

Επίσης, και το άρθρο 8, που προβλέπει σύσταση κοινής διεπιστημονικής επιτροπής εμπειρογνομένων για αναφορές σε σχολικά εγχειρίδια κλπ.

Εν κατακλείδι, η συμφωνία είναι σε βάρος των ελληνικών εθνικών συμφερόντων, καθώς εκχωρεί όνομα, εθνότητα και

γλώσσα, αναιρώντας το μέχρι τώρα επίσημο εθνικό ιστορικό αφήγημα, ενώ και εν τοις πράγμασι θα προκύψουν πολλά ζητήματα (στις επωνυμίες, στα σχολικά βιβλία κλπ.), που προφανώς θα λειτουργήσουν σε βάρος της Ελλάδας.

Και το ερώτημα που ανακύπτει είναι γιατί τόση σπουδή; Ποίων τα συμφέροντα εξυπηρετεί η άρον άρον "διευθέτηση" του ζητήματος; Γιατί σε διεθνοπολιτικό επίπεδο οι ΗΠΑ δεν έδειξαν ότι πίεζαν για λύση. Αντίθετα, η Γερμανία ήταν αυτή που πίεζε, για να εξυπηρετήσει τα δικά της σχέδια.

Τελικά, η Ελλάδα τι κέρδισε; Έδωσε όλα τα παραπάνω για μία "επιμήκυνση";

2η Περίληψη Εισήγησης στην Ημερίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Από τον Μιλτιάδη Σαρηγιαννίδη, Επικουρο Καθηγητή Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, Νομική Σχολή ΑΠΘ.

Η Συμφωνία των Πρεσπών χαρακτηρίστηκε ως έντιμος συμβιβασμός προκειμένου να υπογραμμισθεί η βιωσιμότητά της και να αντιμετωπιστεί ως η καλύτερη προοπτική για τις δύο χώρες. Ωστόσο, η έκβαση της διαπραγμάτευσης κρίνεται με βάση τον συσχετισμό ισχύος ανάμεσα σε Ελλάδα και πΓΔΜ, και όχι με αναφορά σε αφηρημένες έννοιες που συσκοτίζουν το πολιτικό περιβάλλον της διαπραγμάτευσης και λειτουργούν περισσότερο επικοινωνιακά παρά συμβάλλουν στην πραγματική αποτίμησή της.

Η Συμφωνία λοιπόν είναι νομοτεχνικά ένα πολύ καλό κείμενο, το οποίο όμως, επικυρώνει με τον πλέον επίσημο τρόπο το αφήγημα του μακεδονισμού και έτσι σχετικοποιεί τη λογική της *erga omnes* σύνθετης ονομασίας. Υπό αυτή την έννοια, η κυβέρνηση Ζάεφ πήρε περισσότερα απ' όσα της επιτρέπει το αποτύπωμα της ισχύος της πΓΔΜ στο διεθνές περιβάλλον, παρά το γεγονός ότι μετακινήθηκε από τις άκαμπτες θέσεις που είχε διαμορφώσει η προηγούμενη εθνικολαϊκιστική κυβέρνηση Γκρουέφσκι.

Συνεπώς, δεν πρόκειται απλά για ένα παράθυρο ευκαιρίας για την επίτευξη ενός έντιμου συμβιβασμού, αλλά για μια συγκυρία, οι

συνέπειες και οι αντοχές της οποίας θα δοκιμαστούν σκληρά, με πολιτικό και διπλωματικό κόστος, άμεσα και σε βάθος χρόνου.

2η Περίληψη Εισήγησης στην Ημερίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Από τον Αναστάσιο Τάμη, Καθηγητή University of Notre Dame, Australia – Πρόεδρο Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών.

Η Ελληνική πολιτική και διπλωματία ως επιστήμες συμβιβασμού, στην περίπτωση της "Συμφωνίας των Πρεσπών" στέρησαν από τον Ελληνισμό το δικαίωμα της εθνικής του αυτογνωσίας, χαρίζοντας στους Μακεδονοσλάβους γενναιόδωρα το όνομα της Μακεδονίας ως προς τη γλώσσα και την ταυτότητά τους.

Είχαμε προτείνει τους όρους "Μακεδονοσλαβία" και "Μακεδονοσλαβική" τη γλώσσα και ταυτότητα των βορείων γειτόνων μας με εναλλακτικό όνομα το "γκορνομακεντόνια" και "γκορνομακεντόνιαν".

Η Συμφωνία εντείνει το φάσμα του αλυτρωτισμού, γεννά νέες εντάσεις, διχάζει την ομογένεια, την οποία στρέφει σε διαρκή σύγκρουση όχι μόνον εναντίον των Μακεδονοσλάβων στη Διασπορά, αλλά και εναντίον της Ελληνικής Κυβέρνησης, της Ελλάδας και των εθνικών τους αντιπροσώπων